

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

เวลา ๐๘.๓๐ น.

โย จ ปุพเพ ปมชชิตวา ปจฉา โส นปมชชติ
โสมํ โลกํ ปภาเสติ อพภา มุตโตว จนุทิมาน.

เมื่อก่อนประมาท ภายหลังไม่ประมาท เขาเชื่อว่ายังโลกนี้ให้สว่าง เหมือนพระจันทร์
พ้นจากเมฆหมอกฉะนั้น.

คัมภีร์ที่มา : มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์ (ม. ม.)

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้จำนวน ๕ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๒ สุภาษิต ห้ามอ้างอิงสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างอิงมานั้นควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในขั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ยณฺธิ กิจจํ ตทปวิทุํ อนุนหานํ ปมตตานํ คนทอดทิ้งกิจที่ควรทำ ไปทำกิจที่ไม่ควรทำ เมื่อเขาถือตัว มัวประมาท อาสวะย่อมเจริญ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท (ขุ. ธ.)	อกิจจํ ปน กิริติ เตสํ วทณฺณติ อาสวา. อปเปณปิ เมธาวิ สมฺภูจาเปติ อตฺตานํ ผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาด ย่อมตั้งตนได้ด้วยต้นทุนเมื่อน้อย เหมือนคนก่อไฟน้อยขึ้นฉะนั้น คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก เอกนิบาต (ขุ. ชา.เอก.)
อโมฆํ ทิวสํ กยิรา ยํ ยํ วิวหเต รตฺติ ควรทำวันคืนไม่ให้เปล่า จากประโยชน์น้อยหรือมาก เพราะวัน คืนผ่านบุคคลใดไป ชีวิตของบุคคลนั้น ย่อมพร่องจากประโยชน์ นั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา (ขุ. เถร.)	อปเปณ พหุเกณ วา ตพฺพนตฺตสฺส ชีวิตํ. อุฏฺฐาตา กมฺมเยยฺเยสุ สมํ กปเปติ ชีวิตํ ผู้ขยันในหน้าที่การงาน ไม่ประมาท เข้าใจจัดการ เลี้ยงชีวิต พอสมควร จึงรักษาทรัพย์ที่หามาได้. คัมภีร์ที่มา : อังคุตตรนิกาย อัฐกนิบาต (อจ. อฏฺฐก.)
ปาปมิตฺเต วิวชเชตฺวา โอวาเท จสฺส ติฏฺฐเยย ผู้ปรารถนาความสุขที่มั่นคง พึงเว้นมิตรชั่วเสีย คบแต่บุคคลสูงสุด และพึงตั้งอยู่ในโอวาทของท่าน. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา (ขุ. เถร.)	ภเขยฺยตฺตมปฺคุคฺเค ปตฺถเนโต อจฺลํ สุขํ.